

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สมุทรปราการ ผู้วิจัยได้เสนอหัวข้อตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ รวมจำนวน 453 คน จาก 59 โรงเรียน โดยจำแนกตามประเภทของโรงเรียน เป็นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ (สพป.สมุทรปราการ) 34 โรงเรียน จำนวน 187 คน และโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ (สช.สมุทรปราการ) 25 โรงเรียน จำนวน 266 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2553 ในโรงเรียนประถมศึกษา สพป.สมุทรปราการ โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซีและมอร์แกน (วาโร เฟิงส์ว็ลด์, 2551, หน้า 191) ได้กลุ่ม

ตัวอย่าง จำนวน 210 คน และทำการสุ่ม ใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้นชนิดที่เป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Sampling) ตามสัดส่วนของครูในแต่ละประเภทโรงเรียน ดังนี้

ตารางที่ 3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประเภทโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนประถมศึกษา สพป. สมุทรปราการ	187	87
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สช. สมุทรปราการ	266	123
รวม	453	210

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยถามครูในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างโดยปรับจากกระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 5 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549, หน้า 59) ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับประเภทโรงเรียน และประสบการณ์ของครู ซึ่งเป็นตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนการประมาณค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มี 6 ข้อ
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน มี 4 ข้อ
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน มี 12 ข้อ
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มี 7 ข้อ
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน มี 6 ข้อ

สำหรับมาตราส่วนทั้ง 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 1	หมายถึง	มีส่วนร่วมน้อยที่สุด
ระดับ 2	หมายถึง	มีส่วนร่วมน้อย

ระดับ 3 หมายถึง มีส่วนร่วมปานกลาง

ระดับ 4 หมายถึง มีส่วนร่วมมาก

ระดับ 5 หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือ โดยยึดหลักการบริหารตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งปรับจากกระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 5 ด้าน

2. ร่างเครื่องมือการวิจัยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข และให้ความเห็นชอบ นำแบบเครื่องมือไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบภาษาและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยใช้วิธีหาค่า IOC (index of item objective congruence) ถึงความถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับความเที่ยงตรงของเนื้อหา ทฤษฎีหรือนิยาม รวมทั้งความถูกต้องในการใช้ภาษา โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิดังรายนามต่อไปนี้

ดร.อมรทิพย์ เจริญผล ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ดร.สุรีย์ แก้วเศษ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

สมุทรปราการ เขต 1

นาย.ณัฐวุฒิ สังกิตลา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนพร้าณิลวัชระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

ค่า IOC ของข้อคำถามที่นำมาใช้อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00

3. เสนอร่างเครื่องมือการวิจัยที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปสอบถามเพื่อทดลองใช้ (Try Out) กับครูที่ปรึกษาที่มีได้รับการคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ประเภท โรงเรียนประถมศึกษา สพป. สมุทรปราการ และโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สช. สมุทรปราการ เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัยครั้งนี้

การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยรวมทั้งฉบับ โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Cronbach's Alpha) มีค่าเท่ากับ 0.913

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอหนังสือจากโครงการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยแจกให้ครูที่ปรึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 210 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืน พบว่ามีความสมบูรณ์จำนวน 210 ฉบับ
2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปหาค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยจำแนกตามประเภทของโรงเรียนที่ต่างกัน และประสบการณ์ทำงานของครูที่ปรึกษาที่ต่างกัน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปแล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่างๆ โดยใช้สถิติดังนี้

1.1 ความถี่ (Frequency)

1.2 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้ (วารุ เฟิงส์วีสต์, 2551, หน้า 283)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ p	แทน ร้อยละ
f	แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
n	แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร ดังนี้ (วาโร เฟ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 284)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ \bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย
$\sum fx$	แทน ผลรวมของความถี่คูณค่าคะแนน
n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation : S.D.) โดยใช้สูตร ดังนี้ (วาโร เฟ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 296)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{X})^2}{n}}$$

เมื่อ S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X	แทน ข้อมูล หรือคะแนนแต่ละตัว
\bar{X}	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
f	แทน ความถี่ของข้อมูล
n	แทน จำนวนข้อมูล หรือคะแนนทั้งหมด

แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของกัตต์แมน (Guttman, 1990, pp. 217-236 อ้างถึงใน สีน พันธุ์พินิจ, 2547, หน้า 158) ดังนี้

4.51-5.00	หมายถึง	มีส่วนร่วมในการบริหารงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมในการบริหารงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอยู่ในระดับมาก

- 2.51-3.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนอยู่ในระดับน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามแต่ละข้อ โดยใช้สูตร IOC
หาค่าเฉลี่ย ดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด (สมนึก ภัททิยธนี, 2537, หน้า 167)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา หรือ
ระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

R แทน คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรของครอนบาค ดังนี้ (วาโร
เพ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 260)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ในที่นี้คือค่าความเชื่อมั่น

s_j^2 แทน ความแปรปรวนของการตอบแต่ละข้อ

s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

K แทน จำนวนข้อคำถาม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าสมมติฐาน ได้แก่

การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่าง ประเภทของ โรงเรียนที่ต่างกัน และประสบการณ์ทำงานของครูที่ปรึกษาที่ต่างกัน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent โดยใช้สูตร ดังนี้ (วาโร เฟื่องสวัสดิ์, 2551, หน้า 334)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน (t-test)
	\bar{X}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
	\bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
	n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
	n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2